

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 05.06.2019
C(2019) 4230 final

Kristina Yngwe
Ordförande i riksdagens
miljö- och jordbruksutskott
SE-100 12 Stockholm

Kopia: Andreas Norlén
Riksdagens talman
SE-100 12 Stockholm

Kommissionen vill tacka riksdagen för utlåtandet om kommissionens meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén Mot en heltäckande EU-ram för hormonstörande ämnen (COM(2018) 734 final).

I och med att kommissionen antog meddelandet har den uppfyllt sitt åtagande från 2017, som upprepades i kommissionens arbetsprogram för 2019¹, att arbeta med kriterierna för att identifiera hormonstörande ämnen i bekämpningsmedel och biocider. Meddelandet innehåller en övergripande strategi för att hantera hormonstörande ämnen i alla politikområden i framtiden, på grundval av kunskaper, erfarenheter och resultat från de senaste tjugo åren.

Trots de framsteg som gjorts är hormonstörningar fortfarande en global utmaning och en källa till oro för allmänheten i EU. Därför är det viktigt att intensifiera EU:s insatser. Kommissionen är fast besluten att skydda allmänheten och miljön från dessa farliga kemikalier, och samtidigt upprätthålla en inre marknad som ger konsumenterna vad de vill ha och där företagen i EU kan utvecklas. I meddelandet aviserar kommissionen ett antal konkreta åtgärder för att minimera den totala exponeringen för hormonstörande ämnen, påskynda utvecklingen av en solid forskningsbas och främja en aktiv dialog mellan de berörda parterna.

Kommissionen välkomnar riksdagens breda stöd för strategin i meddelandet och instämmer i synnerhet i att det är viktigt att främja forskning och tillämpa försiktighetsprincipen för att skydda allmänheten och särskilt utsatta konsumenter som barn och ungdomar. Kommissionen välkomnar också att riksdagen håller med om att det

¹ COM(2018) 800 final.

är viktigt att inrätta en webbplats med en enda kontaktpunkt för att göra det lättare och mer transparent för medborgare och berörda parter att få tillgång till information om hormonstörande ämnen.

Kommissionen har noggrant övervägt alla de frågor som riksdagen tar upp i sitt utlåtande och vill ge följande förtydliganden.

Riksdagen betonar att den översyn av EU-lagstiftningen om hormonstörande ämnen som kommissionen aviserade i meddelandet bör inriktas särskilt på de områden som är mest relevanta när det gäller exponering för dessa ämnen och på frågan om testning, däribland alternativ till djurförsök. Kommissionen håller med om att man vid den övergripande kontrollen av ändamålsenligheten av lagstiftning om hormonstörande ämnen särskilt bör uppmärksamma lagstiftning om produkter som utgör en betydande källa till exponering för sårbara konsumenter, t.ex. leksaker, kosmetika och material som kommer i kontakt med livsmedel. Som riksdagen noterar kommer en viktig fråga att vara identifieringen av hormonstörande ämnen i all lagstiftning, och i detta sammanhang kommer även de olika testkraven att spela en roll.

Riksdagen hänvisar också till det sjunde miljöhandlingsprogrammet, där Europaparlamentet och rådet efterlyste ökade ansträngningar för "att säkerställa att särskilt farliga ämnen, däribland hormonstörande ämnen, senast 2020 placeras på Reachs kandidatlista". Kommissionen vill påpeka att den instämde i detta åtagande i färdplanen för ämnen som inger mycket stora betänkligheter för 2020, och som Europeiska kemikaliemyndigheten noterade i sin senaste lägesanalys som offentliggjordes i april 2018, fortskrider arbetet väl. Alla ämnen med hormonstörande egenskaper som var kända och relevanta vid tidpunkten för bedömningen togs med i det arbete som pågår: 99 ämnen som behandlades som potentiellt hormonstörande ämnen var redan reglerade (på grund av hormonstörande egenskaper eller av andra orsaker) och ytterligare omkring 40 ämnen höll på att granskas, medan 16 ämnen nedprioriterades efter att ha bedömts.

När det gäller riksdagens efterlysning av samordning mellan arbetet med hormonstörande ämnen och övrigt arbete för att åstadkomma en cirkulär ekonomi vill kommissionen framför allt hänvisa till det meddelande som antogs i fjol om genomförandet av paketet om den cirkulära ekonomin: Alternativ för åtgärder i gränssnittet mellan lagstiftningen om kemikalier, produkter och avfall². Meddelandet stöder målen i handlingsplanen för den cirkulära ekonomin att ersätta ämnen som inger betänkligheter, eller när det inte är möjligt åtminstone minska förekomsten och förbättra spårningen av dem. Man går igenom flera viktiga frågor om hur lagstiftningen om kemikalier, produkter och avfall samverkar, och lägger fram olika alternativ för hur man kan arbeta med de här frågorna och lösa problemen.

² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om genomförandet av paketet om den cirkulära ekonomin: Alternativ för åtgärder i gränssnittet mellan lagstiftningen om kemikalier, produkter och avfall, COM(2018) 32 final.

Kommissionen instämmer i riksdagens åsikt om hur viktigt det är att de nationella myndigheterna samarbetar för att säkerställa en adekvat marknadskontroll och tillsyn när det gäller hormonstörande ämnen. Under de senaste tio åren har systemet för snabb varning för andra produkter än livsmedel varnat för och gjort det möjligt att avlägsna 1 835 produkter från EU-marknaden. Det rör sig om produkter som innehåller parabener eller ftalater, som man vet har skadliga effekter på barns reproduktionssystem. På samma sätt har Europeiska kemikaliemyndighetens forum för informationsutbyte om verkställighet spelat en central roll i samordningen av tillsynsmyndigheternas arbete på kemikalieområdet. Kommissionen deltar aktivt i forumets arbete, t.ex. genom att stödja utvecklingen av projekt för att harmonisera verkställigheten i medlemsstaterna och kontrollera den nuvarande graden av efterlevnad av EU-lagstiftningens krav. De senaste åren har dessa EU-omfattande projekt gett stöd till nationella myndigheter i deras ansträngningar att dra tillbaka produkter som inte uppfyller kraven från marknaden, t.ex. ftalathaltiga produkter. Den överenskommelse som nåddes av Europaparlamentet och rådet tidigare i år om kommissionens förslag till förordning om marknadsövervakning och om produkters överensstämmelse³ kommer att ytterligare förbättra kontrollerna av efterlevnaden och samarbetet mellan de nationella behöriga myndigheterna, bl.a. när det gäller EU:s kemikalielagstiftning, och får därför också stor betydelse för produkternas överensstämmelse med krav som rör hormonstörande ämnen.

Kommissionen tar tillfället i akt att informera riksdagen om att kommissionens avdelningar redan börjat arbeta med de åtgärder som aviserades i meddelandet. Kontrollen av ändamålsenligheten i den befintliga lagstiftningen om hormonstörande ämnen bör slutföras under första halvåret 2020. Kommissionen har också för avsikt att under 2019 anordna ett första möte i forumet om hormonstörande ämnen samt starta en webbportal om dessa ämnen. Andra åtgärder inom bl.a. forskning och internationellt samarbete kommer naturligtvis att ta längre tid.

Kommissionen för också en konstruktiv dialog med de andra EU-institutionerna, t.ex. i rådet (miljö), där en diskussion om meddelandet ägde rum den 5 mars 2019, och i Europaparlamentet, som höll en debatt och antog en resolution i frågan den 16 april 2019. Därför kommer riksdagens utlåtande mycket lägligt och utgör ett värdefullt bidrag till vårt arbete.

³ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om fastställande av regler och förfaranden för överensstämmelse med och genomdrivande av unionens harmoniseringslagstiftning för produkter och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 305/2011, (EU) nr 528/2012, (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426 och (EU) 2017/1369 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/42/EG, 2009/48/EG, 2010/35/EU, 2013/29/EU, 2013/53/EU, 2014/28/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU, 2014/68/EU och 2014/90/EU COM(2017) 795 final.

Kommissionen hoppas att klargörandena i denna skrivelse ger svar på de frågor som riksdagen har tagit upp och ser fram emot att fortsätta den politiska dialogen.

Med vänlig hälsning

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'F' and 'T' followed by a horizontal line.

*Frans Timmermans
Förste vice ordförande*

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'JK' followed by a horizontal line.

*Jyrki Katainen
Vice ordförande för kommissionen*